

پیش نویس قانون اساسی جمهوری مشروطه ایران

پاریس ۱۹ آبان ۱۳۸۳

مقدمه

پس از گذشت بیش از یک ربع قرن از عمر ننگین حکومت اسلامی در ایران به غیر از خفقان، گرسنگی، جنایت، دزدی، فحشا و اعتیاد و دیگر دستاوردهای ننگین، این حکومت چیز دیگری برای ملت شریف ایران به ارمغان نیاورده است. عملکردهای زیرکانه این حکومت با حمایت استعمارگران بین المللی مذهبی و همچنین خیانت اپوزیسیون (ستون پنجم رژیم) همواره در مسیر تاکتیکهای نگهدارنده حکومت مؤثر بوده است. ملت بزرگ و قهرمان ایرانزمین به این نتیجه رسیده است که تنها براندازی این حکومت ضدانسانی زمینه ساز دموکراسی، آزادی و مردم سالاری در ایران خواهد بود.

در این راستا ملت بزرگ ایران پس از تجربه های مختلف و شکستهای گوناگون و متوالی، دریافته است که نه اصلاحات و نه رفرا ندیم در داخل این حکومت دستار بند چاره ساز خواهد بود، و برای رسیدن به ایرانی آزاد و آباد و با افتخار باید از مرز براندازی عبور کرد.

سازمان پارس و شورای براندازی در این لحظات حساس از تاریخ میهن ما ایران ضرورت تهیه طرح پیش نویس قانون اساسی جمهوری مشروطه ایران را احساس نمود و با تهیه و پیشنهاد آن به پیشگاه ملت قهرمان ایران، بار دیگر پیوند همبستگی خود را با خواستهای موجه و مردم گرای ملت ایران ابراز می نماید.

نیازی به اثبات ندارد که ایران کنونی با بحرانی عمیق و فراگیر روبرو است. بحران سیاسی - اجتماعی، بحران فرهنگی، بحران سیاسی - اقتصادی و همچنین وجود شکاف عظیمی مابین ملت ایران، چه از نظر قومی و چه از نظر مذهبی و چه از نظر جنسیت، باعث شده است مقام ایران و ایرانی چنین در جهان تنزل یابد. برای رفع این بحرانها و شکافها که بانی آن ساختار حکومت اسلامی در ایران است، باید ملت ایران در همبستگی برای براندازی هیچگونه تردیدی بخود راه ندهد. سازمان پارس و شورای براندازی بعد از نابودی حکومت اسلامی پیشنهاد ساختاری را در آینده ایران می نماید که در آن آزادی، برابری، برادری، همبستگی و مهر و دوستی مابین ملت ایران سایه افکند و با هم، ایرانی خواهیم ساخت مملو از بالندگی و فرزاندگی. مردم ایران! در این راستا پیشنهاد ما ایجاد نظام جمهوری مشروطه خواهد بود. طرح پیش نویس قانون اساسی آن، چنین است که بعد از براندازی در مجلس مردمی مؤسسان بررسی خواهد شد و با نظر ملت ایران به تصویب خواهد رسید.

فصل اول

اساس مشروطیت جمهوری مشروطه در ایران

اصل ۱- ایجاد يك جامعه مدرن، نوگرا و پیشرفته که در آن دین از سیاست و دولت جدا خواهد بود.

اصل ۲- تضمین استقلال قوه قضایی کشور از مهمترین وظایف دولت بشمار میرود.

اصل ۳- روند سیاسی - اقتصادی، سیاسی - اجتماعی در جامعه می بایست در مسیر خواست اکثریت مردم و برای حفظ منافع و حقوق ملت ایران باشد.

اصل ۴- رابطه مابین مردم و مسئولان نظام جمهوری مشروطه یعنی قوانین مدنی جامعه توسط مردم و با اراده مردم تنظیم و تصویب خواهد شد.

اصل ۵- هر فرد ایرانی بدون در نظر گرفتن مذهب، قومیت و جنسیت از حق و حقوق برابر برخوردار خواهد بود و تنوع فرهنگی، قومی و مذهبی در کشور به رسمیت شناخته خواهد شد و خودگردانی و آزادی های فرهنگی - اجتماعی برای همه اقوام ایرانی محفوظ خواهد بود، چرا که رعایت حقوق مدنی مردم ایران آنچه در پیوست اعلامیه جهانی حقوق بشر آمده است، منافاتی با حفظ یکپارچگی کشور ما ایران ندارد و دفتر نمایندگی حقوق بشر در پایتخت ایران دایر خواهد شد.

اصل ۶- بهره گیری از تضادهای مثبت سازنده و اندیشه های گوناگون احزاب مختلف که برای پیشبرد روند توسعه در تمام زمینه های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، در استدلال و منطق پیشرفت روز افزون جامعه ایرانی در جهان خواهد بود.

اصل ۷- بهره گیری از پروژه ها و برنامه های مثبت کشاورزی، صنعتی، معادن، جهانگردی و سرمایه گذاری آزاد برای افزایش سرمایه و ثروت ملی، در جهت فراهم آوردن امکانات رفاهی مردم ایران و همچنین دادن امکانات مساوی به همه اقشار مردم ایران در رسیدن به آرمانها و آرزوهایشان و توسعه روز افزون کشور در تمام زمینه ها خواهد بود.

اصل ۸- ایجاد روابط انسانی و عادلانه مابین کارگر و کارفرما، کارمند و مدیر و رعایت عدالت اجتماعی در قوانین مدنی کشور و در انتها مسئولیت داشتن دولت در ایجاد رفاه اجتماعی برای مردم ایران خواهد بود.

اصل ۹- مردم تحت حمایت دولت می باشند و هر شخصی حق دارد که از امکانات و سطح زندگی مناسب برای تأمین سلامتی و رفاه خانواده اش، بویژه از حیث خوراک، مسکن، مراقبت های پزشکی و خدمات اجتماعی ضروری برخوردار

باشد و همچنین حق دارد که در مواقع بیکاری، بیماری، نقص عضو، بیوگی و پیری از تأمین اجتماعی بهره مند گردد و خانواده که رکن طبیعی و اساسی جامعه است باید از حمایت جامعه و دولت بهره مند شود.

اصل ۱۰- هر شخصی حق دارد از آزادی اندیشه، وجدان و دین بهره مند شود. این حق، مستلزم آزادی تغییر دین یا اعتقاد و همچنین آزادی اظهار دین و اعتقاد یا بصورت جمعی و به طور خصوصی و یا عمومی می باشد.

اصل ۱۱- این حقوق و آزادی ها در هیچ موردی نباید برخلاف مصالح، منافع و حقوق میهنی مردم ایران بکار گرفته شود.

اصل ۱۲- نظام جمهوری مشروطه ایران، مردم سالار و مردم گراست که در خدمت ملت ایران خواهد بود و در این روند، مجری اراده اکثریت مردم و جوابگو در مقابل ملت ایران خواهد بود.

اصل ۱۳- اساس مشروطیت جمهوری بطور جزء و کل باید توسط مردم و مسئولین کشور مورد رعایت و اجرا قرار گیرد.

اصل ۱۴- قانون اساسی نظام جمهوری مشروطه ایران روابط بین مسئولان نظام و مردم ایران را تعیین خواهد کرد. در این راستا کارگزاران منتخب مردم نه تنها امر مردم نیستند بلکه مسئولانی هستند که مشروعیتشان را از مردم می گیرند و جوابگو در مقابل مردم ایران خواهند بود.

فصل ۲

دیدگاهها و اصول مردم سالاری و مردم گرایی

اصل ۱۵- جمهوری مشروطه بدون وابستگی به هیچ مذهب و اعتقادهای شخصی و گروهی خواهد بود.

اصل ۱۶- شعار ملت ایران، مهر و دوستی، برابری، برادری و همبستگی برای ساختن ایران بزرگ خواهد بود.

اصل ۱۷- کارگزاران و مسئولان نظام منتخب مردم و در خدمت مردم خواهند بود.

اصل ۱۸- نظام جمهوری مشروطه ایران از سه قوه قانون گذاری، قضایی و اجرایی تشکیل شده است که وظایف خود را بصورت مستقل انجام می دهند.

اصل ۱۹- پرچم ایران سبز، سفید و سرخ است.

اصل ۲۰- زبان رسمی کشور پارسی است، و همچنین به ترویج و توسعه زبانهای محلی اقدام خواهد شد.

اصل ۲۱- پایتخت ایران تهران است.

اصل ۲۲- همه مردم ایران در مقابل قوانین کشوری بدون استثناء برابر خواهند بود.

اصل ۲۳- شأن و حرمت انسان خدشه ناپذیر است، محترم شمردن، پاسداری و حراست از آن وظیفه تمامی ارگان های دولتی است.

اصل ۲۴- مردم از حیث جان، مال، مسکن و شرف محفوظ و مصون از هر نوع تعرض هستند و معترض احدی نمی توان شد مگر بحکم و ترتیبی که قوانین کشوری معین می نماید.

فصل ۳

حقوق انسانی

اصل ۲۵- هر شخصی از حق رشد و شکوفایی شخصیت خویش تا بدانجا برخوردار است که به حقوق شخص دیگری آسیب نرساند و از نظم مبتنی بر قانون اساسی تخلف نکند.

اصل ۲۶- هر کس از حق حیات و سلامت بدن برخوردار است، آزادی فردی خدشه ناپذیر است، دخل و تصرف در حقوق، فقط بر اساس قانون مجاز است.

اصل ۲۷- مجازات اعدام، قطع عضو و تنبیه بدنی ممنوع است.

اصل ۲۸- مردان و زنان از تساوی حقوق طبق میراث کهن سال سرزمین پارس برخوردارند، دولت تساوی واقعی مردان و زنان را ترویج و در جهت از بین بردن نابرابری های موجود اقدام می کند.

اصل ۲۹- هیچ کس نباید به دلیل جنسیت، اصل و نسب، نژاد، زبان، زادگاه و منشاء، عقیده و ایمان، باورهای مذهبی یا سیاسی، از امتیازی برخوردار یا از امتیازی محروم شود.

اصل ۳۰- آزادی عقیده، وجدان و اعتقادات مذهبی و مسلکی آسیب ناپذیر است.

اصل ۳۱- اجرای مراسم و تشکیل مجامع مذهبی برای هر مذهبی در مکانهای مربوط به آن مذهب آزاد است و اجرای مراسم مذهبی در اماکن عمومی نیاز به اجازه وزارت کشور و هماهنگی با آن را دارد.

اصل ۳۲- برخورداری از حقوق شهروندی خصوصی و دولتی و همچنین خدمت در ادارات دولتی مستقل از اعتقادات مذهبی است.

اصل ۳۳- هیچ شخصی مجاز نیست اعتقادات مذهبی خود را آشکار سازد. کارمندان دولت فقط تا آن جا اجازه دارند تعلق مذهبی شخصی را جويا شوند که حقوق یا وظایفی از آن ناشی می شود یا برای آمارگیری قانونی لازم می آید.

اصل ۳۴- هیچ شخصی را نمی توان به انجام فرایض دینی یا جشن یا عزاداری یا سوگند مذهبی وادار کرد.

اصل ۳۵- هر کس حق دارد عقیده اش را در کلام، نوشتار و تصویر آزادانه اظهار دارد و تبلیغ کند. آزادی مطبوعات و آزادی گزارشگری از طریق رادیو، تلویزیون و فیلم تضمین می شود و این در صورتی خواهد بود که قانون اساسی رعایت شود.

فصل ۴

حذف کلیه اشکال تبعیض علیه زنان

اصل ۳۶- مردان و زنان صرف نظر از وضعیت تأهل آنها بر مبنای برابری حقوق انسانی و آزادیهای اساسی در زمینه های سیاسی - فرهنگی، سیاسی - اجتماعی، سیاسی - اقتصادی و کلیه قوانین مدنی کشور از جمله امور ازدواج و طلاق برابر خواهند بود.

اصل ۳۷- ایجاد حمایت قانونی از حقوق زنان بر مبنای برابری با مردان و اطمینان از طریق دادگاههای صالح ملی و دیگر نهادهای عمومی در جهت حمایت مؤثر از زنان در مقابل هر نوع اقدام تبعیض آمیز.

اصل ۳۸- زنان حق رأی در همه انتخابات و همه بررسی های عمومی و صلاحیت انتخاب شدن در تمام ارگانهای انتخاباتی عمومی، حق شرکت در سیاستهای دولتی و انجام وظایف دولتی در تمام سطوح آن را دارا می باشند.

اصل ۳۹- در موارد ازدواج زن با مرد خارجی، و یا تغییر تابعیت شوهر در طی دوران ازدواج، خود بخود موجب تغییر تابعیت، عدم تابعیت و یا تحمیل تابعیت شوهر به زن نخواهد شد.

اصل ۴۰- زنان در هر شرایط، در ارتباط با بارداری و زایمان و پس از زایمان، از اعطاء خدمات رایگان دولتی برخوردار خواهند بود و در صورت لزوم همچنین دولت تغذیه کافی، رفاه اجتماعی مادران را تأمین خواهد کرد.

اصل ۴۱- در کل قانون اساسی جمهوری مشروطه ایران قطعنامه شماره ۳۴/۱۸۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد تاریخ ۱۲ شهریور ۱۳۶۰ را باور دارد و کنوانسیون حذف کلیه اشکال تبعیض علیه زنان و برابری کامل آنها با مردان را رعایت خواهد کرد.

اصل ۴۲- خانواده تحت حمایت ویژه مقررات دولتی قرار دارد.

اصل ۴۳- مراقبت، تربیت و پرورش فرزندان حق طبیعی و بالاترین وظیفه پدر و مادر است. در این راستا مسئولیت اصلی را دولت و وزارتخانه ها از جمله وزارت آموزش و پرورش و علوم عالی بعهده خواهند گرفت.

اصل ۴۴- در صورتی که پدر و مادر قادر به انجام وظایف خود نباشند و یا به دلیل دیگری فرزندان در معرض خطر آلوده شدن به فساد یا آسیب قرار داشته باشند، آنان را می توان فقط بر اساس قانون از خانواده جدا کرد و تحت پرورش و مراقبت دولت قرار می گیرند.

اصل ۴۵- هر مادری حق دارد از حمایت و مددکاری دولت برای تعلیم و تربیت فرزند خود برخوردار باشد.

فصل ۵

اصول اجتماعی

اصل ۴۶- مجموعه امور آموزش و پرورش و علوم عالی و مراکز تحقیقی تحت نظر دولت قرار دارد.

اصل ۴۷- حق تأسیس مدارس خصوصی تضمین می شود. دایر کردن مدارس خصوصی به عنوان جانشین مدارس دولتی، نیاز به اجازه دولتی دارد و می بایست از اهداف و برنامه های مدارس دولتی پیروی شود و اهداف آموزشی و تربیت علمی هیأت آموزشی نباید عقب تر از مدارس دولتی باشد.

اصل ۴۸- شهروندان ایرانی حق اجتماعات در فضای عمومی را با کسب اجازه و هماهنگی مقامات دولتی دارند.

اصل ۴۹- هر ایرانی حق تأسیس و ثبت انجمن های فرهنگی و انسان دوستانه را دارد.

اصل ۵۰- انجمن ها و جمعیت هایی که اهداف یا فعالیت آن ها مخالف قوانین جزایی یا بر ضد نظم مبتنی بر قانون اساسی یا علیه اندیشه تفاهم میان مردم ایران باشد ممنوع اعلام می شود.

اصل ۵۱- حق تأسیس و ثبت اتحادیه به منظور حراست از شرایط کاری و اقتصادی و برای بهبود بخشیدن به آنها برای هر شغلی تضمین می شود.

اصل ۵۲- شهردار مستقیماً توسط مردم برای ۴ سال انتخاب می شود و با مشارکت نماینده وزیر شهرسازی و مسکن مسئولیت خود را انجام می دهد.

اصل ۵۳- سری بودن نامه و پست، تلفن آحاد ملت تضمین می شود مگر در شرایط خدشه وارد کردن به امنیت و منافع ملت ایران.

اصل ۵۴- وسایل تکنیکی استراق سمع برای حفاظت از منافع و حقوق ملی با کسب اجازه از مقامات قضایی مجاز می باشد.

اصل ۵۵- هر ایرانی از حق آزادی انتخاب شغل، محل سکونت و رفت و آمد در سراسر ایران برخوردار است.

اصل ۵۶- کار اجباری فقط در صورت زندانی شدن و به دستور دادگاه مجاز است.

اصل ۵۷- هر مرد و زن ایرانی را می توان در صورت ادامه نیافتن تحصیلات دانشگاهی با پایان یافتن سن هجده سالگی به خدمت در ارتش و دفاع ملی فراخواند.

اصل ۵۸- خدمت اجباری در ارتش برای فراگیری از چگونگی حراست و دفاع از میهن، يك سال خواهد بود.

اصل ۵۹- حریم خانه خدشه ناپذیر است.

اصل ۶۰- بازرسی محل سکونت فقط با اجازه قاضی و فقط به صورتی که در قانون ذکر شده است مجاز می باشد.

اصل ۶۱- حق مالکیت و حق بر ارث تضمین می شود.

اصل ۶۲- سلب مالکیت فقط در جهت تأمین رفاه همگانی جایز است. انجام این امر فقط براساس قانون یا با استناد به قانونی مجاز است که چگونگی حدود خسارت و پرداخت آن را معین سازد. مقدار خسارت با توجه به منافع عمومی و منافع طرفین تعیین می شود.

اصل ۶۳- منابع طبیعی، معادن، جنگلها، کویرها، کوهها، دشتهای بدون سند متعلق به ملت ایران می باشد و در این راستا دولت مسئولیت بهره برداری و برنامه ریزی آنها را بعهده دارد.

اصل ۶۴- دو تابعیتی بودن شهروندان ایرانی مجاز است.

اصل ۶۵- سلب تابعیت از شهروند ایرانی مجاز نیست مگر بر اساس قانون و برای تضمین امنیت ملی.

اصل ۶۶- هر شهروند دو تابعیتی در زمان اقامت در ایران می بایست از قانون اساسی و جاری کشور و همچنین از قوانین مدنی پیروی کند.

اصل ۶۷- اشخاص کشورهای دیگر که تحت تعقیب از نظر سیاسی - فرهنگی باشند، در ایران از حق پناهندگی برخوردارند و قانون جداگانه ای چگونگی این امر را معین می کند.

فصل ۶

اختیارات و مسئولیت ریاست جمهوری مشروطه ایران

اصل ۶۸- رئیس جمهوری مشروطه حافظ قانون اساسی، یکپارچگی ملت ایران، و ناظر بر اجرای وظایف قوای قانونگذاری، قوای قضایی، قوای اجرایی می باشد.

اصل ۶۹- رئیس جمهوری مشروطه حافظ استقلال و تمامیت ارضی ایران است.

اصل ۷۰- رئیس جمهوری مشروطه برای چهار سال از طرف مردم انتخاب می شود.

اصل ۷۱- رئیس جمهوری مشروطه با رأی اکثریت، مسئولیت خود را بدست می گیرد. اگر در اولین انتخابات رأی اکثریت نبود، دو نفر از کاندیداها در هفته بعد که بیشترین درصد رأی را دارند با هم رقابت خواهند کرد و هرکدام که رأی اکثریت را بدست گرفت مسئولیت ریاست جمهوری مشروطه ایران را بمدت ۴ سال بدست می گیرد و همزمان معاونت ریاست جمهوری را به شورای نظام معرفی می کند.

اصل ۷۲- انتخابات زیر نظر وزارت کشور و با ثبت نام قبلی رأی دهندگان صورت می گیرد.

اصل ۷۳- انتخابات ریاست جمهوری مشروطه حداقل ۲۰ روز و حداکثر ۳۵ روز قبل از پایان حکم ریاست جمهوری قبلی صورت می‌گیرد.

اصل ۷۴- اگر قبل از دوره اول انتخابات یکی از کاندیدها فوت کند شورای حافظ قانون اساسی حق به تعویق انداختن انتخابات را دارد.

اصل ۷۵- رئیس جمهوری مشروطه، رئیس نظام و فرمانده کل قوا می‌باشد و همچنین ریاست شورای امنیت ملی را به عهده دارد.

اصل ۷۶- رئیس جمهور، نخست وزیر و دولت وی را تأیید یا رد می‌کند.

اصل ۷۷- رئیس جمهوری مشروطه در جلسه شورای وزیران نقش رئیس جلسه را بعهده دارد.

اصل ۷۸- تمام قوانین می‌بایست به تصویب و امضاء ریاست جمهوری برسد، و در غیر اینصورت قابل اجرا نخواهد بود، و در صورت تجدید نظر در مورد لایحه قانونی می‌تواند مجدداً آن را قبل از توشیح ریاست جمهوری به مجلس ارسال دارد.

اصل ۷۹- حق پیشنهاد فرآیند در مورد قوانین مهم و تغییر قانون اساسی با رئیس جمهور می‌باشد.

اصل ۸۰- ریاست جمهوری پس از گفتگو و مشاورت با نخست وزیر و رئیس مجلس، حق انحلال مجلس را دارد.

اصل ۸۱- انتخابات دوباره مجلس حداقل ۲۰ روز و حداکثر ۴۰ روز پس از انحلال مجلس صورت می‌گیرد و رئیس جمهور حق انحلال مجدد این مجلس را برای مدت یکسال نخواهد داشت.

اصل ۸۲- ریاست جمهوری پروژه‌ها و قوانین اداری که شورای وزیران پیشنهاد می‌کند را توشیح می‌کند (تصویب و به امضاء می‌رساند).

اصل ۸۳- در شرایط اضطراری رئیس جمهور می‌تواند بعد از مراجعه و بحث و گفتگو با نخست وزیر، رئیس مجلس شورای ملی و سنا و رئیس شورای حافظ قانون اساسی تصمیماتی قابل اجرا در مسیر حفظ منافع، استقلال و تمامیت ارضی کشور را بگیرد و آن را توسط يك كنفرانس مطبوعاتی به مردم اعلام نماید.

اصل ۸۴- شورای نظام عبارت است از رئیس جمهور، نخست وزیر، رئیس مجلس شورای ملی، رئیس مجلس سنا، رئیس شورای حافظ قانون اساسی و مشاورین آنها.

اصل ۸۵- رئیس جمهور، نشان لیاقت، سفرا و نمایندگان نظام جمهوری مشروطه، استانداران، فرمانداران را مورد تصویب و تأیید قرار می دهد.

اصل ۸۶- رئیس جمهور حق بخشش مجریان را دارد و می تواند زندانیان را مورد عفو قرار دهد.

اصل ۸۷- رئیس جمهور نظرات خود را توسط قاصد به مجلس سنا و شورای ملی ابلاغ می دارد.

اصل ۸۸- فرمان های ریاست جمهوری برای اجرا توسط نخست وزیر و وزیر مربوط امضاء و تصویب می گردد.

اصل ۸۹- رئیس جمهور نمی تواند هم زمان عضو دولت یا یکی از نهادهای قانونگذاری باشد.

اصل ۹۰- رئیس جمهور پیش از به عهده گرفتن مقام ریاست جمهوری مشروطه موظف است در برابر نشست مشترك اعضاء مجلس شورای ملی و سنا سوگند زیر را ادا نماید:

من در برابر پروردگار و مردم ایران سوگند یاد می کنم که تمام نیروی خود را در خدمت مردم ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور ایران، حفاظت از قانون اساسی و دفاع از آن ها، کوشا باشم و وظایفم را هوشیارانه و به بهترین وجه انجام دهم و عدالت را در قبال هر فردی رعایت کنم.

این سوگند می تواند بدون ذکر سوگند مذهبی ادا شود.

اصل ۹۱- رئیس جمهور در روابط بین المللی نماینده ملت ایران است. وی به نام مردم ایران در کار دولت و عقد قراردادهای بین المللی نظارت دارد و با مشاورت و هماهنگی وزیر امور خارجه به کشورهای دیگر سفیر اعزام می دارد و سفیران آن ها را می پذیرد.

اصل ۹۲- رئیس جمهور می تواند حکم انتصاب و عزل قضات و کارمندان عالیرتبه و افسران و درجه داران را صادر کند و همچنین می تواند این اختیارات را به دیگران منتقل کند.

اصل ۹۳- مجلس شورای ملی می تواند با تأیید شورای حافظ قانون اساسی و تأیید حداقل دو سوم از نمایندگان مجلس شورای ملی، از رئیس جمهور به سبب نقض قانون اساسی به دیوان عالی کشور شکایت کند.

اصل ۹۴- در صورتی که دیوان عالی کشور رأی به مجرمیت رئیس جمهور بدهد هم زمان مجاز است رئیس جمهور را از مقامش عزل کند و انتخابات اضطراری ریاست جمهوری حداقل ۲۰ روز و حداکثر ۳۰ روز بعد انجام خواهد گرفت و مسئولیت و وظایف ریاست جمهوری در این مدت به معاونت ریاست جمهوری محول می شود.

فصل ۷

دولت

اصل ۹۵- دولت تشکیل می شود از نخست وزیر و وزیران.

اصل ۹۶- حزبی که اکثریت اعضای مجلس شورای ملی را بدست آورد نخست وزیر را انتخاب می کند و رئیس جمهور حکم انتصاب نخست وزیر را صادر می نماید.

اصل ۹۷- نخست وزیر، وزیران را به رئیس جمهور پیشنهاد می کند و وی با صدور حکم، آنان را به وزارت انتخاب می نماید.

اصل ۹۸- نخست وزیر و وزیران در برابر مجلس شورای ملی با ادای سوگند یاد شده در اصل ۹۰ انتصاب خود را به این مقام می پذیرند.

اصل ۹۹- نخست وزیر خط و مشی کلی سیاست را تعیین می کند و مسئولیت آن را به عهده دارد. هر وزیری در انجام امور مربوط به وزارتخانه خود در چارچوب خط و مشی تعیین شده از سوی نخست وزیر مستقل و مسئول است. درباره اختلاف نظر میان وزیران، هیئت وزیران تصمیم می گیرد. نخست وزیر هیئت دولت را طبق آئین نامه ای که به تصویب هیئت دولت و تأیید رئیس جمهور رسیده است اداره می کند.

اصل ۱۰۰- نخست وزیر یکی از افراد مورد اعتماد شایسته و کاردان را به سمت معاون خود انتخاب می کند.

اصل ۱۰۱- با تشکیل مجلس شورای ملی جدید دوران نخست وزیر و هیئت وزیران به پایان می رسد.

اصل ۱۰۲- نخست وزیر و وزیران تا انتصاب نخست وزیر و وزیران جدید به کار خود ادامه خواهند داد.

اصل ۱۰۳- اعضای دولت و وابستگان به شغل دولتی نمی توانند هم زمان نماینده مجلس شورای ملی و سنا باشند.

فصل ۸

قوای قانونگذاری

اصل ۱۰۴- قوای قانونگذاری شامل مجلس شورای ملی و سنا می باشد.

اصل ۱۰۵- نمایندگان مجلس شورای ملی با انتخابات و رأی مردم ایران تعیین می شوند و تعداد آنها نسبت به جمعیت شهرها، شهرستانها و بخش ها با تقسیم بندی نواحی تعیین می شود و برای جمعیت بین ۷۰ تا ۷۵ میلیون نفری حدود ۴۰۰ تا ۴۵۰ نماینده خواهد بود که آن بصورت قاطع در متمم این اصل جای خواهد گرفت.

اصل ۱۰۶- نمایندگان مجلس سنا از نخبگان و میهن پرستان و اشخاص باتجربه و محترم کشور انتخاب می شوند. پنجاه درصد این نمایندگان از طرف رئیس جمهور و پنجاه درصد از طرف مردم انتخاب می شوند و تعداد آنها يك سوم تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی خواهد بود و در مورد انتخابات قاطع مجلس سنا بیشتر در متمم آن جای خواهد گرفت. نمایندگان مجلس سنا بمدت چهار سال انتخاب می شوند.

اصل ۱۰۷- مجلس شورای ملی نماینده اکثریت ملت ایران است و در امور رفاهی و سیاست اجتماعی، سیاست فرهنگی و سیاست اقتصادی کشور با رعایت قانون اساسی تصمیم می گیرد.

اصل ۱۰۸- محل تشکیل مجلس شورای ملی در پایتخت می باشد.

اصل ۱۰۹- نمایندگان بمدت ۴ سال انتخاب می شوند و پس از پایان این مدت نمایندگان حق دوباره انتخاب شدن را دارند.

اصل ۱۱۰- در موقع شروع مذاکرات (رایزنی) در مورد قوانین و لایحه ها باید حداقل يك سوم از نمایندگان حاضر باشند ولی هنگام رأی گیری در مجلس می بایست سه چهارم از نمایندگان حاضر باشند و اکثریت آرا وقتی حاصل می شود که بیش از نصف نمایندگان مجلس رأی موافق یا مخالف در مورد لایحه ای بدهند.

اصل ۱۱۱- مدت تعطیل و زمان اشتغال مجلس شورای ملی بر طبق نظامنامه داخلی مجلس تعیین می شود.

اصل ۱۱۲- نمایندگان مجلس شورای ملی قبل از شروع به کار با ادای سوگند یاد شده در اصل ۹۰، نمایندگی خود را از جانب مردم ایران می پذیرند.

اصل ۱۱۳- نمایندگان مجلس مصونیت اجتماعی و قضایی دارند و بهیچ عنوان و بهیچ دست آویز کسی بدون اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی حق ندارد معترض اعضای آن بشود. اگر احیاناً یکی از اعضاء بصورت علنی مرتکب جنحه و جنایتی شود، و در حین ارتکاب جنایت دستگیر گردد، باز باید اجرای حکم در باره او با اجازه مجلس باشد.

اصل ۱۱۴- مجلس شورای ملی نخست وزیر را پیشنهاد می کند و حکم او را رئیس جمهور تصویب می کند.

اصل ۱۱۵- مذاکرات مجلس علنی خواهد بود و روزنامه نگاران می توانند در آن بدون حق نطق شرکت کنند.

اصل ۱۱۶- نخست وزیر و وزیران حق شرکت در مذاکرات مجلس را دارند و همچنین حق نطق و اظهار نظر با اجازه رئیس مجلس را دارا می باشند.

اصل ۱۱۷- مجلس شورای ملی حق دارد در عموم مسائل آنچه را صلاح کشور و مردم می داند پس از مذاکره و رایزنی، از روی راستی و درستی عنوان کرده و با رعایت اکثریت آرا در کمال امنیت و اطمینان و پس از تصویب مجلس سنا، توسط نخست وزیر به عرض رئیس جمهور برای تصویب و امضاء برسد.

اصل ۱۱۸- لایحه قانونی می تواند از طریق دولت به مجلس شورای ملی آورده شود.

اصل ۱۱۹- بررسی لایحه بودجه، تغییر در وضع مالیاتها و رد و قبول عوارض که از طرف دولت خواهد شد باید به تصویب مجلس برسد.

اصل ۱۲۰- طرح بودجه هر يك از وزارتخانه ها باید در نیمه آخر هر سال برای سال آینده آماده شده باشد و پانزده روز قبل از سال مالی حاضر باشد.

اصل ۱۲۱- در موارد زیر حق قانونگذاری به مجلس شورای ملی تعلق دارد:

- امور مربوط به روابط خارجی و دفاع ملی و قوانین مدنی.

- امور مربوط به حق تابعیت در قلمرو کشوری.

- امور مربوط به آزادی رفت و آمد، و قوانین مربوط به اقامت و مهاجرت از و به ایران.

- امور پولی - چاپ اسکناس و سکه زنی، اوراق قرضه.

- وحدت میان قلمرو گمرکی و بازرگانی، عقد قراردادهای تجارتي و کشتیرانی، آزادی مرآوده کالایی و آزادی مبادلات پولی با خارج و تعرفه های گمرکی و مراقبت از مرزها.

- امور مربوط به پروازهای هوایی.

- امور مربوط به حمل و نقل با راه آهن و راه شوسه و ساختن و نگهداری و اجاره آن.

- امور پستی و ارتباطات تلفنی.
- امور حقوقی مربوط به کارمندان و خدمتگزاران دولتی.
- امور مربوط به حقوق کسب و کار و حرفه ها، حق تألیف و حق چاپ.
- امور مربوط به روابط پلیس و مردم.
- امور مربوط به دفاع از نظام مبتنی بر قانون اساسی.
- دفاع از موجودیت و امنیت کشور.
- حقوق مدنی، حقوق جزایی و نحوه اجرای مجازات ها، آئین نامه های قضایی، آئین نامه نحوه برگزاری دادگاه ها، مقررات مربوط به وکلای مدافع، محضرداری و مشورت قضایی.
- مقررات ازدواج و طلاق.
- حقوق انجمن ها و اجتماعات.
- امور مربوط به اجازه اقامت خارجیان و اجازه تأسیس شرکتهای خارجی.
- حقوق مربوط به حمل اسلحه و استفاده از مواد منفجره.
- امور مربوط به پناهندگان و مهاجران.
- امور مربوط به همیاری عمومی.
- امور مربوط به خسارت های جنگی و غرامت.
- حقوق اقتصادی (معادن، صنایع، انرژی، صنعتگری، کسبه، بازرگانی، بانک و بورس، بیمه های خصوصی و بیمه های اجتماعی و بازنشستگی و بیمه های بی کاری.
- تولید و استفاده از انرژی هسته ای و حفاظت از آن.
- امور مربوط به کمک های مردمی به نیازمندان جامعه.

- امور مربوط به کمک های آموزشی، پرورشی و پژوهشی و بالا بردن سطح و میزان آنها.
- تبدیل املاک و منابع طبیعی ملی به خصوصی.
- ترویج و ترغیب جنگلداری، آبادانی، تأمین مواد غذایی، واردات و صادرات، تولید کشاورزی و جنگلی، صید ماهی در سواحل و دریاها و پاسداری از سواحل دریایی.
- تأمین اقتصادی بیمارستانها و تنظیم سطح درمانی و بهداشتی بیمارستانها.
- بطور جمعی امور بهداشتی و درمانی و پژوهشی در کل کشور.
- مناسبات اساسی حقوقی مطبوعات.
- حفاظت از بناها، اماکن و آثار تاریخی ایران.
- عقد قراردادهای تجارتي بين المللی، به پیشنهاد رئیس جمهور و وزیر امور اقتصادی در مجلس مطرح می گردد.
- اصل ۱۲۲-** مواد قانون اساسی را مجلس شورای ملی می تواند از طریق قانونی تغییر دهد و بنا به سه چهارم آرا می باشد و زمانی مورد اجرا است که ریاست جمهوری آن را تصویب نماید.
- اصل ۱۲۳-** در هر قانونی و هر مقرارت قانونی باید تاریخ شروع و اجرای آن ذکر شود. در صورت فقدان این امر تاریخ شروع اجرا چهارده روز پس از اعلام آن در روزنامه رسمی کشور است.
- اصل ۱۲۴-** قوانین انتخاباتی و شرایط کاندیداها برای ریاست جمهوری و مجلس شورای ملی را، نمایندگان مجلس شورای ملی تعیین می کنند.
- اصل ۱۲۵-** اعلام جنگ با کشورهای دیگر به امضاء و تصویب مجلس شورای ملی و سنا و ریاست جمهوری خواهد بود.
- اصل ۱۲۶-** اعلام حکومت نظامی در شورای وزیران با ریاست رئیس جمهور خواهد بود.
- اصل ۱۲۷-** در صورت بوجود آمدن مخالفت بین نخست وزیر و رئیس مجلس، شورای حافظ قانون اساسی دآوری خواهد کرد.
- اصل ۱۲۸-** همه وزیران و نمایندگان دو مجلس می توانند تقاضای تجدید نظر نسبت به هر قانونی را بدهند.
- اصل ۱۲۹-** مذاکرات مجلس شورای ملی بر پایه اولویت هایی است که دولت در مورد لایحه ها اشاره نموده است.

اصل ۱۳۰- يك روز در هفته روز سؤال و جواب مجلس شورای ملی و دولت خواهد بود.

اصل ۱۳۱- هر شهروند ایرانی می تواند عرض حال و یا ایرادات و شکایات خود را بطور کتبی به دفترخانه عرایض مجلس ارسال نماید.

اصل ۱۳۲- رئیس مجلس می تواند برحسب لزوم با ده نفر از نمایندگان و یا وزیران اجلاس محرمانه داشته باشد.

اصل ۱۳۳- اگر مجلس محرمانه به تقاضای رئیس مجلس بوده است حق دارد هر مقدار از مذاکرات را که صلاح بداند به اطلاع عموم برساند لکن اگر مجلس محرمانه به تقاضای وزیری بوده است افشای مذاکرات موقوف به اجازه آن وزیر است.

اصل ۱۳۴- هرگاه لایحه وزیری در مجلس مورد قبول قرار نگیرد، وزیر مسئول پس از رد و یا قبول ایرادات مجلس و تجدید نظر و اصلاح لایحه می تواند لایحه مزبور را دوباره به مجلس ارسال دارد.

اصل ۱۳۵- نمایندگان مجلس شورای ملی باید رد یا قبول مطالب را صریح و واضح اظهار بدارند و احدی حق ندارد ایشان را تهدید یا تحت فشار قرار دهد.

اصل ۱۳۶- هر وقت مطلبی از طرف یکی از نمایندگان مجلس عنوان شود فقط وقتی مطرح مذاکره خواهد بود که حداقل پانزده نفر از نمایندگان مجلس آن را تصویب کرده باشند، و در این صورت آن عنوان بطور کتبی به رئیس مجلس تقدیم خواهد شد و رئیس مجلس حق دارد آن عنوان را در انجمن تحقیق مجلس مطرح و بررسی نماید.

اصل ۱۳۷- در موقع مذاکره و بحث در مورد يك لایحه پیشنهادی از طرف يك وزیر باید به وزیر مربوطه پانزده روز قبل اطلاع داده شود که او یا معاون او در مجلس حضور داشته باشند و در صورت تصویب با اکثریت آراء، بطور رسمی لایحه تصویب شده، بصورت قانون اجرایی به وزیر مسئول داده خواهد شد تا وی اقدامات لازم را بعمل آورد.

اصل ۱۳۸- در هر امری که مجلس شورای ملی از وزیر مسئولی توضیح بخواهد آن وزیر ناگزیر به جواب دادن است مگر مطالب محرمانه که افشا کردن آن منافع و امنیت ملی را بخطر بیندازد، ولی بعد از رفع زمان معین، وزیر مسئول است که جوابگو باشد.

اصل ۱۳۹- مجلس شورای ملی و سنا می توانند وزیران را مورد سؤال و جواب قرار دهند و نیز آنها را به محاکمه درآورند و بعد قانون در مورد آنها تصمیم خواهد گرفت.

اصل ۱۴۰- در صورتی که مجلس شورای ملی و یا مجلس سنا با اکثریت سه چهارم عدم رضایت خود را از هیئت وزیران و یا وزیری اظهار نمایند آن هیئت یا آن وزیر از مقام وزارت عزل خواهد شد.

اصل ۱۴۱- تعیین تقصیر و مجازات وارده بر وزیران در موقعی که مورد اتهام مجلس شورای ملی یا مجلس سنا شوند و یا در امور اداره خود دچار اتهامات شخصی مدعیان گردند، نسبت به آنها طبق قانون مدنی کشور رفتار خواهد شد.

فصل ۹

شورای حافظ قانون اساسی

اصل ۱۴۲- تعداد آنها ۹ نفر خواهد بود و برای مدت ۸ سال انتخاب می شوند. سه نفر توسط رئیس جمهور، سه نفر توسط رئیس مجلس شورای ملی، سه نفر توسط مجلس سنا.

اصل ۱۴۳- رئیس شورای حافظ قانون اساسی توسط رئیس جمهور تعیین می گردد و يك حق رأی بیشتر ندارد.

اصل ۱۴۴- شورا نظارت خواهد کرد بر رعایت قانون اساسی توسط رئیس جمهور، مجلس شورای ملی و سنا و همچنین دولت.

اصل ۱۴۵- نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری.

اصل ۱۴۶- بررسی شکایات انتخاباتی مجلس سنا و شورای ملی.

اصل ۱۴۷- نظارت بر همه پرسى (رفراندم).

اصل ۱۴۸- هر لایحه قانونی قبل از تصویب و امضاء رئیس جمهور باید هماهنگی آن با قانون اساسی توسط شورای حافظ قانون اساسی تأیید گردد.

اصل ۱۴۹- هر لایحه قانونی بدون تصویب و تأیید شورای حافظ قانون اساسی قابل اجرا نیست.

اصل ۱۵۰- نظر و نفوذ شورای حافظ قانون اساسی ماورای قوه مقننه، قوه اجرائی و قضایی است. قوانین داخلی شورا، توسط خود شورا تعیین می گردد.

فصل ۱۰

امور قضایی

اصل ۱۵۱- رئیس جمهور حافظ استقلال و درستی و راستی و عدالت خواهی امور قضایی کشور می باشد.

اصل ۱۵۲- قوه قضایی از طریق دیوان عالی کشور، از طریق دادگاه های کشوری، دادگاه های استان و شهرها که در این قانون اساسی پیش بینی شده است اعمال می شود.

اصل ۱۵۳- دیوان عالی کشور تشکیل می شود از قضات کشوری و اعضای دیگر تعیین رئیس دیوان عالی کشور با رئیس جمهور است و وزیر دادگستری معاون او می باشد.

اصل ۱۵۴- اعضای دیوان عالی کشور ۹ نفر می باشند که توسط ریاست جمهوری برای مدت ۴ سال تعیین می شوند.

اصل ۱۵۵- دیوان عالی کشور قوانین قضایی کشور را بر اساس قانون اساسی تنظیم خواهد کرد.

اصل ۱۵۶- برای حوزه های قضایی عمومی، اداری، مالی و امور اجتماعی دادگاه های عالی اداری، عالی مالی، عالی کار، عالی امور اجتماعی وجود دارند که زیر نظر دیوان عالی کشور انجام وظیفه خواهند کرد.

اصل ۱۵۷- قضات دادگاه عالی اداری به تعداد مساوی از طرف مجلس شورای ملی و مجلس سنا برگزیده می شوند و به شکایات در مورد وزیران و نمایندگان مردم رسیدگی خواهند کرد.

اصل ۱۵۸- دادگاه امور اداری. این قضات از طرف وزیر دادگستری برگزیده می شود و به شکایات در مورد کارمندان دولت رسیدگی خواهد کرد.

اصل ۱۵۹- دولت مجاز است يك دادگاه برای نیروهای نظامی ایجاد کند و این دادگاه در قلمرو امور مربوط به قوانین وزارت دادگستری قرار دارد و قضات آن باید اجازه قضاوت قضایی را داشته باشند.

اصل ۱۶۰- دادگاه ها بطور علنی تشکیل می شوند مگر آنکه علنی بودن آن منافات با امنیت و منافع ملی داشته باشد.

اصل ۱۶۱- قضات و مسئولان دادگاهها و رؤسای بخش های مختلف وزارت دادگستری طبق قانون تعیین می شوند و به تصویب رئیس جمهور، در مسند کار قرار می گیرند.

اصل ۱۶۲- هیچ قاضی را نمی توان از شغل خود بطور موقت و یا دائم بدون محاکمه و ثبوت تقصیر، تغییر داد مگر اینکه خودش استعفا نماید.

اصل ۱۶۳- حقوق و مقرری قضات بموجب قانون معین خواهد شد.

اصل ۱۶۴- قضات دادگاهها نمی توانند شغل دولتی و یا غیردولتی دیگری را داشته باشند.

اصل ۱۶۵- در صورتی که یکی از قاضیان در مقام قضاوت و یا خارج از آن علیه اصول قانون اساسی یا علیه نظم مبتنی بر قانون مرتکب تخلفی شود، به تقاضای مجلس شورای ملی و یا دیوان عالی کشور، با اکثریت دو سوم، می تواند مقرر سازد که قاضی به مقام دیگری برگزیده شود و یا به خدمت او پایان داده شود، و در صورت اقدام عمدی، می توان وی را از مقامش عزل کرد.

اصل ۱۶۶- شکایت از قضات، در دیوان عالی کشور مطرح می شود.

اصل ۱۶۷- در صورتی که قضاوت يك قاضی مخالف قانون اساسی و قوانین دادگستری باشد، می توان تقاضای تجدید نظر در دادگاههای عالی و دیوان عالی کشور را نمود.

اصل ۱۶۸- هر شخص در برابر دادگاه از حق صحبت و دفاع از خود برخوردار است. این شخص حق دارد برای دفاع از خود وکیل انتخاب کند و در صورت نداشتن توان مالی دولت باید وکیل رایگان در اختیار او قرار دهد.

اصل ۱۶۹- هر عملی در صورتی می تواند به عنوان جرم شناخته شود که جرم بودن آن پیش از ارتکاب عمل از طریق قانون تعیین شده باشد.

اصل ۱۷۰- هیچ کس را نمی توان بر اساس قوانین عمومی بیش از يك بار برای ارتکاب به همان جرم، جزا داد.

اصل ۱۷۱- آزادی شخص را می توان فقط بر اساس قانون و فقط با توجه به اشکالی که در آن قانون تصریح شده است محدود کرد. شکنجه، آزار روحی و جسمی شخصی که در بازداشت قرار دارد به هر شکل و به هر عنوان مطلقاً ممنوع است.

اصل ۱۷۲- در باره مجاز بودن بازداشت و مدت آن فقط قاضی می تواند تصمیم بگیرد. در مورد هر بازداشتی که بر اساس دستور قاضی نیست باید فوراً تصمیم قاضی را جویا شد. پلیس مجاز نیست بر اساس تصمیم خود شخصی را بیش از ۲۴ ساعت در بازداشت نگاه دارد. بازداشت و دستور بازداشت باید فوراً به اطلاع بستگان یا به اطلاع شخص مورد اعتماد وی برسد.

فصل ۱۱

امور مالی

اصل ۱۷۳- دولت مسئول پرداخت هزینه های ناشی از انجام تکلیف اداری خود است.

اصل ۱۷۴- حق قانونگذاری در باره گمرک و انحصار امور مالی و مالیات ها مربوط به دولت می باشد.

اصل ۱۷۵- درآمد از انحصار مالی و درآمد از مالیات های زیر به دولت تعلق می گیرد: مالیات بر درآمد، مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث، عوارض از راه ها و جاده ها، مالیات بر وسایل نقلیه، مالیات غیرمستقیم روی کالا و اجناس و مواد غذایی.

اصل ۱۷۶- ادارات مالی کشوری، اداره درآمد از گمرک، انحصار های مالی، مالیات های غیرمستقیم، مبتنی بر قانون کشوری تعیین می گردد.

اصل ۱۷۷- وضع مقررات قانونی مالی به دولت اعطا می شود. البته چنین مقررات قانونی نیاز به تأیید مجلس شورای ملی دارد که پس از تأیید مجلس، قوانین کشوری خواهند بود و قابل اجرا می باشند.

اصل ۱۷۸- دولت باید در تنظیم دخل و خرج بودجه خود بطور الزامی تعادل اقتصادی تمامی کشور را مد نظر داشته باشد.

اصل ۱۷۹- مواردی که از دادن مالیات معاف می باشد قانون مشخص خواهد کرد.

اصل ۱۸۰- طرح بودجه دولت باید به تصویب مجلس شورای ملی برسد.

اصل ۱۸۱- هزینه های بیشتر و خارج از آنچه در قانون بودجه پیش بینی شده نیاز به موافقت وزیر اقتصاد و دارایی دارد.

اصل ۱۸۲- وزیر اقتصاد و دارایی باید صورت حساب درآمدها و هزینه ها و همچنین دارایی ها و بدهکاری های دولت را هر سال به مجلس شورای ملی گزارش کند.

اصل ۱۸۳- اعطای اختیار برای گرفتن اعتبارات و تضمین تعهدات و مانند آن ها که منجر به هزینه هایی در سال های محاسبه ای آتی می شود، همراه با تعیین میزان آن نیاز به قوانین کشوری دارد. و همچنین درآمد از

اعتبارات نباید از مجموع پرداخت ها برای سرمایه گذاری پیش بینی شده در بودجه بیشتر باشد، فقط در مورد پیش گیری از اختلال در تعادل مجموع اقتصاد کشور می توان استثناء قایل شد. ترتیب دقیق تر این امر، از طریق قوانین کشوری معین می شود.

فصل ۱۲

شورای اقتصادی و اجتماعی کشور

اصل ۱۸۴- شورای اقتصادی و اجتماعی از متخصصین اقتصادی و اجتماعی تشکیل می شود. منتخبین آن سه نفر توسط رئیس جمهور و دو نفر توسط نخست وزیر تعیین می شوند و مسئول بررسی پروژه های اقتصادی و اجتماعی دولت و بررسی برنامه ریزی و بودجه و دادن مشاورت به دولت و مجلس شورای ملی می باشند و حد قانونی آنها را قوانین کشوری تعیین می کند.

فصل ۱۳

شورای امنیت کشور

اصل ۱۸۵- شورای امنیت کشور از متخصصین اطلاعاتی و انتظامی کشور تشکیل می شوند، و جلسات آنها در نهاد ریاست جمهوری صورت می گیرد، و آنها عبارتند از وزیر کشور، وزیر دفاع، فرماندهان سه نیرو، مسئول اطلاعات و امنیت کشور، مسئول اطلاعات ارتش، وزیر اقتصاد و مشاورین و معاونین آنها. ریاست شورای امنیت کشور با ریاست جمهوری می باشد. جلسات این شورا به فرمان ریاست جمهوری و یا با پیشنهاد یکی از اعضای شورا و همچنین در مواقع اضطراری خواهد بود.

وضعیت دفاعی

اصل ۱۸۶- تعیین وضعیت دفاعی در صورت تجاوز مسلحانه به قلمرو جمهوری مشروطه مربوط به مجلس شورای ملی می باشد و این امر توسط رئیس جمهور که فرمانده کل نیروهای انتظامی است قرائت می شود.

اصل ۱۸۷- در صورتی که وضعیت اقدام فوری ایجاب کند و برای تشکیل بموقع مجلس شورای ملی موانع اجتناب ناپذیر وجود داشته باشد، وضعیت دفاعی را کمیسیون مشترک با اکثریت دو سوم آرای تمامی اعضاء آن تعیین می کند.

اصل ۱۸۸- کمیسیون مشترک عبارت خواهد بود از دو نماینده رئیس جمهور، ۲ نماینده نخست وزیر، رئیس مجلس شورای ملی، رئیس مجلس سنا و رئیس شورای حافظ قانون اساسی.

اصل ۱۸۹- در صورت اعلام وجود وضعیت دفاعی و در صورت تجاوز مسلحانه به قلمرو جمهوری مشروطه ایران رئیس جمهور می تواند با تأیید مجلس شورای ملی بیانیه هایی را بر اساس حقوق بین المللی در باره وجود وضعیت دفاعی صادر نماید و در صورت اضطراری بودن و نبودن فرصت اجلاس مجلس، کمیسیون مشترک این مسئولیت را بعهده خواهد گرفت.

اصل ۱۹۰- در وضعیت دفاعی، در صورتی که کمیسیون مشترک با دو سوم آراء حداقل و یا با اکثریت آراء تمامی اعضاء آن به این نتیجه برسد که تشکیل بموقع مجلس شورای ملی با موانع اجتناب ناپذیر مواجه است، و یا به اندازه کافی اعضاء برای رسمیت جلسه موجود نیست، کمیسیون مشترک جانشین مجلس شورای ملی می شود و از تمامی حقوق آن ها برخوردار است.

اصل ۱۹۱- در زمان وجود وضعیت دفاعی، پایان دوره انتخابی مجلس شورای ملی شش ماه پس از پایان وضعیت دفاعی خواهد بود، در صورتی که دوره ریاست جمهوری در زمان وجود وضعیت دفاعی پایان یابد، وی تا نه ماه پس از پایان وضعیت دفاعی در مقام خود باقی خواهد ماند.

اصل ۱۹۲- در صورت نیاز به تغییر نخست وزیر، ریاست جمهور شخص دیگری را به عنوان نخست وزیر می تواند به کمیسیون مشترک معرفی کند.

اصل ۱۹۳- در سراسر دوران وضعیت دفاعی انحلال مجلس شورای ملی غیر ممکن است.

اصل ۱۹۴- کمیسیون مشترک مجاز نیست با وضع قوانین جدید، قانون اساسی را بطور جزئی و یا کلی تغییر دهد و یا آن را معلق سازد و یا از اجرای آن ممانعت کند.

اصل ۱۹۵- آیین نامه هایی که کمیسیون مشترك وضع کرده است حداکثر شش ماه پس از پایان وضعیت دفاعی از اعتبار ساقط می شود.

اصل ۱۹۶- با تصویب کمیسیون مشترك و یا مجلس شورای ملی، پس از اعلام عمومی رئیس جمهور، وضعیت دفاعی پایان یافته تلقی می شود.

فصل ۱۵

تقسیمات کشوری

اصل ۱۹۷- تقسیمات کشور ایران عبارت خواهد بود از بخشها، شهرستانها، شهرها و استانها.

اصل ۱۹۸- شهردار مسئولیت عمران و آبادسازی، مدرنیزه کردن شهر و همچنین تأمین رفاه اجتماعی و عمومی شهروندان را دارا است و به مدت چهار سال توسط شهروندان محلی با نظارت و هماهنگی وزارت کشور انتخاب می شود. این شهردار با مشاورت و هماهنگی وزارت مسکن و شهرسازی عمل خواهد کرد.

اصل ۱۹۹- در تمام کشور شوراهای شهری و شهرستانی و بخشی وجود دارد که اعضاء آن از طرف اهالی انتخاب می شوند، که محل تشکیل آنها در شهرداری ها و بخش داری ها خواهد بود. این شوراها اختیار نظارت در عملکرد شهرداری ها و بخش داری ها را دارند، و نظامنامه شوراها توسط مجلس مؤسسان تعیین می گردد.

اصل ۲۰۰- مشاوران اجتماعی، اقتصادی، طرح و برنامه ریزی در مشاورت با مسئولان کشوری می توانند تابعیت غیر ایرانی داشته باشند.

مقررات دوران انتقال

۱- اداره کشور و ایجاد امنیت و آرامش در دوران انتقال توسط شورای براندازی و ارگانهای وابسته به آن انجام می گیرد.

۲- در دوران انتقال پیش نویس قانون اساسی جمهوری مشروطه روابط اجتماعی و مدنی را تعیین می کند.

۳- مجلس مؤسسان برای تکمیل و تصویب پیش نویس قانون اساسی جمهوری مشروطه تشکیل خواهد شد.

۴- نحوه دقیق انتخابات نخستین مجلس شورای ملی و نخستین رئیس جمهوری مشروطه ایران را مجلس مؤسسان با رعایت قانون اساسی مشروطه ایران وضع می کند.

۵- پس از تشکیل نخستین مجلس شورای ملی و انتخاب رئیس جمهور و همچنین معرفی نخست وزیر و هیئت دولت پس از بیست روز، شورای براندازی و ارگانهای وابسته به آن منحل می گردد.

۶- از آنجا که اداره کشور ایران به يك دستگاه اداری مدرن نیاز دارد که از لحاظ انجام وظایف و خدمت به مردم بتواند به بهترین روش عمل کند، دولت موظف است حداکثر یکسال از شروع کار، لایحه ای برای اصلاح مجموعه دستگاه اداری موجود در کشور به مجلس شورای ملی ارائه دهد.

پاینده ایران

سرافراز ملت غیور ایرانزمین

http://www.sazmanepars.com/Farsi/ghanoone_assassi.htm